סיכום עונת פריחת החצב – תשפ"ג 2024

אבי שמידע, חוג כלנית, המחלקה לאבולוציה ואקולוגיה והמרכז לרציונליות – האוניברסיטה העברית בירושלים – avi.shmida@gmail.com
מרס שמאלי, חוג כלנית – mars@en-harod.org
רענן דונוביץ, חוג כלנית – raanandu@smile.net.il
צלמים: חברי חוג כלנית 1980-2023

תמונת השער: **חצב-מצוי** 25.8.20 גב.חומרה-פלמחים מרס ש.

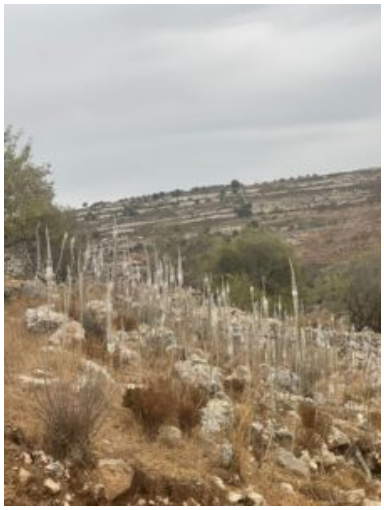
———————

תצפית: 09-10.2023
פרסום: 1.11.2023

———————

חצב מצוי: גן לאומי גבעות הכורכר
3.10.23 אלי לבנה ©

חצב מצוי תל עיטם (חרבת חוח),
1.10.23 טלי שמרי©

תקציר: השנה (2023-24 תשפ"ד), אספו חברי חוג כלנית תצפיות רבות ותמונות אודות אתרים וזמני פריחה(פנולוגיה) של ה**חצב המצוי** – *Drimia maritima*. בעוד תקופת הפריחה המרכזית של החצב היא בחודש ספטמבר הרי כבר בסוף חודש יולי צופים רבים מחובבי הטבע בפרטים יוצאי דופן, המעלים עמודי פריחה ומתחילים לפרוח בחודש יולי ואף בחודש יוני, "הרחק מעונת הפריחה הרגילה של החצב המצוי." רק אם נאסוף מידי שנה הרבה תצפיות ונשווה אותן נוכל לקבל דגמים אופייניים ונדע מי יוצא מן הכלל ומהו בכלל הכלל. השוואת נתוני הפריחה של החצב לשנים קודמות מעלה אפשרות סבירה כי השנה

אחרה אוכלוסיית החצב לפרוח לפחות בעשרה ימים בממוצע. על הסיבות האפשריות לאיחור זה בפריחה בכתבה הבאה.

==========

חצב מצוי: מימין צרעה מזרחית מבקרת בחצב לחיפוש גמול

משמאל: זנב סנונית מבקר על החצב בחיפוש גמול

נחל לימונים 22.9.2023 ניר-הר ©

השנה, (2023-24 תשפ"ד), אספו חברי חוג כלנית תצפיות רבות ותמונות אודות אתרים וזמני פריחה (פנולוגיה) של ה**חצב המצוי** – *Drimia maritima*) *Urginea maritima*). בעוד תקופת הפריחה המרכזית של החצב היא בחודש ספטמבר הרי כבר בסוף חודש יולי צופים רבים מחובבי הטבע בפרטים יוצאי דופן, המעלים עמודי פריחה ומתחילים לפרוח בחודש יולי ואף בחודש יוני, "הרחק מעונת הפריחה הרגילה של החצב המצוי." רק אם נאסוף מידי שנה הרבה תצפיות ונשווה אותן נוכל לקבל דגמים אופייניים ונדע מי יוצא מן הכלל ומהו בכלל הכלל. השוואת נתוני הפריחה של החצב לשנים קודמות מעלה אפשרות סבירה כי השנה אחרה אוכלוסיית החצב לפרוח לפחות בעשרה ימים בממוצע. על הסיבות האפשריות לאיחור זה בפריחה בכתבה הבאה.

חצב מצוי: יער-צרעה 27.8.23 מרס ©

חצב מצוי: 25.8.23 גב. חומרה פלמחים מרס ©

תפרחת החצב מאורגנת בחגורות חגורות, כאשר כל יום פורחים פרחים בחגורה בת 27 פרחים בממוצע. (ראו בצילומים); חגורת הפרחים נפתחת בסביבות השעה 21:00 ונסגרת בסביבות 18:00ביום שלמחרת. מעל לחגורה הפתוחה נמצאים ניצני פריחה שטרם נפתחו ומתחתם פרחים שסיימו לפרוח. מהו משך הפריחה של עמוד תפרחת. הקוראים מוזמנים לחשב זאת לפי מדידת רוחב חגורת פריחה אחת, לבדוק כמה חגורות בעמוד ולחשב.]לנו יצא כשלושה שבועות[. בפרחים שמקדימים מאד לפרוח, בד"כ לא נמצא חנטה של פירות שכן עדין מספר המאביקים קטן יחסית.

מהם הגורמים המשפיעים על מועד הפריחה? כנראה שאורך היום משפיע וגם הטמפרטורה. האם לגל החום הכבד שהיה בחודש יולי יש השפעה על מועד הפריחה השנה – דבר זה ידרוש עוד מחקרים ותצפיות.

חצב מצוי: גבעת חצבים דרומית לעזריקם

23.9 23. שמעון כהן ©

חצב מצוי: שער הרמון

24.9.23 שרון EMO ©

זה המקום להודות לכל מי ששלח תמונות מקסימות שרק חלקן עלו כאן, ולהתנצל בפני מי שתמונותיו לא עלו.

חצב מצוי: גן לאומי תל דור 17.9.23
רט"ג הציבה שלטי הסבר ניר ©

חצב מצוי גבעת-חומרה נבי-רובין
17.8.23 רוני ברונר ©

17.8.23

ספרות:

דונוביץ ר. שמידע א. .2023 ה**חצב** פורח: האם הקדים או אחר לפרוח השנה (תשפ"ד)? כתב עת כלנית, 9.

צור י. 2020. **ריקוד החצב** – *Drimia maritima* כיצד החצב צומח ופורח ? כתב עת "כלנית" מספר 7.

ארז מ ושמידע א 2019. החצב התחיל לפרוח והקיץ בעיצומו, חדשות בוטניות, כתב-עת "כלנית" מספר 6.

שמידע א 2018 **חצבים** *Drimia maritima* ראשונים החלו לפרוח בחרמון ובהרי אדום – רמז לסוף הקיץ ובוא הסתיו?, כתב-עת "כלנית" מספר 5.

גרטמן י וגרטמן מ 2016. ה**חצב** *Drimia maritima* התחיל לפרוח – מתי פורח החצב הראשון ומה זה אומר? כתב-עת "כלנית" מספר 3.

אביעם מ ושמידע א 2016. הצומח של גבעת יודפת העתיקה, שדה החצבים ועצי הלבנה הרפואי, כתב-עת "כלנית" מספר 3.

==========

כל הזכויות שמורות ל"כלנית" ©

לציטוט: דונוביץ ר. שמידע א. 2023 סיכום עונת פריחת החצב – תשפ"ג 2024 כתב עת כלנית, 9.

==========